

Havforskningsinstituttet
postmottak@hi.no

Saksbehandler Morten Johannessen

Vår ref.

Dato 12.04.2021

Tillatelse til fangst og prøvetaking av steinkobber i Jomfruland nasjonalpark i 2021 og 2022

Havforskningsinstituttet gis tillatelse til fangst og prøvetaking av selkobbearter for DNA-analyser i juni 2021 og juni 2022. Formålet er å avklare om det er genetiske forskjeller med sikte mer biologisk relevante forvaltningsenheter.

Bakgrunn

Havforskningsinstituttet ved Kjell Tormod Nilssen har 22.03.21 søkt om tillatelse til å ta prøver av steinkobber for analyse av DNA i juni 2021 og juni 2022.

Fiskeridirektoratet er ansvarlig for forvaltning av steinkobbe langs kysten. Kunnskap om artens mulige geografiske oppdeling er mangelfull og Nærings- og fiskeridepartementet har bestemt at det skal avklares ved innsamling og analyse av DNA fra steinkobbearter i kastekoloniene.

Havforskningsinstituttet har gjennomført undersøkelser langs kysten, fra Troms til Møre og Romsdal. Foreløpige resultater viser genetiske forskjeller. I 2021 og 2022 er det planlagt innsamlinger i Sogn og Fjordane, Rogaland, Agder, Vestfold, Telemark og Viken). Resultatene vil danne grunnlag for en mulig oppdeling av mer biologisk relevante forvaltningsenheter for å unngå desimering av små steinkobbearter som følge av jakt.

Undersøkelsene må gjennomføres innenfor tidsperioden 10. – 23. juni, som er den perioden steinkobbearter blir født og er lettest å fange. Det vil bli brukt gummibåt med påhengsmotor med to personer. Metodikken innebærer innfangning av årsunger, helst når de sover på skjærene, men også med håv i sjøen. Det tas en liten vevsprøve (ca. 4-5 mm) av kanten i svømmehuden på en baksveiv. Ungene slippes fri umiddelbart etter prøvetaking, som tar noen få sekunder. Det er ikke behov for å gå i land, fordi steinkobbearter i denne tida alltid ligger i tidevannsområdet og ofte på skjær med glatte berg uten hekkende fugler. Det er vanligvis nok med 1-2 besøk i hvert område for å få tilstrekkelig med data. Det brukes sjelden mer enn en time i hvert område. Optimalt er det ønskelig med ca. 20 DNA prøver fra Jomfrulandsområdet.

Mest aktuelle lokaliteter i Jomfruland nasjonalpark er Gjesskjæra, skjær på nordsida av Stråholmen som Danmark, Dynga, Rugsekken, Danmarksbrotta, Svartskjær, Knallaren, Ålekråkeskjæra, Tvillingane og Tvillingbrottet.

Det søkes om innsamling i to år fordi det kan være nødvendig for å sikre stort nok antall prøver (ca. 20).

Personell som gjennomfører innsamling av DNA har godkjent kurs i forsøksdyrlære og erfaring fra slik innsamling. Innsamlingene er godkjent av Mattilsynet. Det vil også søkes til Fiskeridirektoratet om

Myndighet

Nasjonalparkstyret har delegert myndighet til å avgjøre saken til forvalter.

Forholdet til verneforskriften og naturmangfoldloven

Etter forskrift om vern av Jomfruland nasjonalpark § 5 er dyrelivet på land og i sjø, herunder hi, reir, hekke- og yngleplasser vernet mot skade og unødvendige forstyrrelser. Etter siste ledd i samme paragraf kan forvaltningsmyndigheten etter søknad gi tillatelse til levendefangst av dyr i forbindelse med bestandsovervåking eller forskning.

Forvalters vurdering

Forholdet til miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven

§ 8 om kunnskapsgrunnlaget og § 9 om føre-var-prinsippet:

Belastningen som dyrene vil bli utsatt for er vurdert av Mattilsynet som er dyrehelsemyndighet og fangst og prøvetaking utføres av personell med kompetanse på feltet. Kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig og føre-var-prinsippet gjøres ikke gjeldende.

§ 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning:

Det er kun Havforskningsinstituttet som gjør slike undersøkelser i Norge, og samlet belastning vurderes som liten.

§ 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder:

Anerkjente fangst- og merketeknikker utført av fagpersonell vil bli benyttet.

Konkret vurdering

Fangst og prøvetaking vil medføre forstyrrelse av sel og muligens noe sjøfugl lokalt, men med et begrenset antall dyr som skal fanges og prøvetas og at besøk ved hver koloni vil være kortvarig, vurderes forstyrrelsene å være begrenset eller liten.

Undersøkelsen vil trolig gi økt kunnskap om biologisk relevante forvaltningsenheter. Det kan være positivt for forvaltningen av steinkobbebestanden i og utenfor nasjonalparken.

Vedtak

Havforskningsinstituttet gis tillatelse til fangst og prøvetaking av inntil 20 steinkobbeunger i juni 2021 og juni 2022. Tillatelsen er gitt i medhold av verneforskriften §5 om vern av dyrelivet, siste ledd, på følgende vilkår:

1. Resultater fra undersøkelsen skal rapporteres til forvaltningsmyndigheten for Jomfruland nasjonalpark.

Klagerett

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter at dette brevet er mottatt. Klagen bør være begrunnet og skal sendes nasjonalparkforvaltningen.

**Jomfruland
nasjonalpark**

Med hilsen

Morten Johannessen
nasjonalparkforvalter